

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání Rada pro rozhlasove a televizní vysíl

Spisová značka: 2008/432/FOL/FTV

Č.j.: fol/ 5306/08 Zasedání Rady 12/ poř. č. 50 Vyřizuje: Mgr. Ľubica Foltínová Γ Účastník řízení: FTV Prima, spol. s r. o. IČ: 481 15908 Na Žertvách 24/132 Praha 8

ROZHODNUTÍ

180 00

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen Rada) v rámci své působnosti dané § 5 písm. f) a v souladu s § 60 odst. 3 písm. d) č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění (dále jen zákon č. 231/2001Sb.) a § 67 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, vydala dne 17. června 2008

rozhodnutí:

Rada uděluje provozovateli, FTV Prima, spol. s r. o., IČ: 481 15908, se sídlem Na Žertvách 24/132, Praha 8, 180 00, **pokutu ve výši 400 000,- Kč**, pro porušení § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb., neboť odvysíláním pořadu Myšlenky zločince dne 10. března 2008 od 16:40 hodin na programu Prima televize se provozovatel dopustil porušení povinnosti nezařazovat v době od 06:00 hodin do 22:00 hodin pořady a upoutávky, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých.

Pokuta je splatná **ve lhůtě 30 dnů** ode dne právní moci tohoto rozhodnutí na účet č. 3754-19223001/0710, vedený u České národní banky, variabilní symbol 2008432.

Účastníkovi řízení se ukládá povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou 1 000,- Kč podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 50/2005 Sb. na účet č. 3711-19223001/0710, vedený u České národní banky, variabilní symbol 2008432. Náhrada nákladů řízení je splatná **do pěti pracovních dnů** ode dne doručení tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

FTV Prima, spol. s r. o. je provozovatelem celoplošného televizního vysílání prostřednictvím pozemních vysílačů na základě licence Ru/93/94 ze dne 28. 6. 1994.

a) Zahájení správního řízení:

Pořad Myšlenky zločince je dramatický kriminální seriál. Hlavními postavami seriálu jsou kriminální psychologové, jejichž cílem je – na základě jimi vytvořeného psychologického profilu pachatele – vypátrat, eliminovat, případně zabránit dalším trestným činům (nejčastěji vraždám) psychopatické osobnosti s nejrůznějšími sadistickými sklony.

Analyzovaný díl pořadu Myšlenky zločince, ŘADA II, DÍL 4, byl vysílán od 16.40 hodin dne 10. března 2008 na programu Prima televize.

Obsah dílu:

Elitní tým analytiků FBI pátrá v Los Angeles po psychicky nemocném, na drogách závislém, velmi nebezpečném maniakovi. Ten je kombinací bankovního lupiče a sexuálního násilníka. Přepadává banky a postupně zvyšuje svoji agresivitu. Posléze je zřejmé, že jeho prioritou není loupež peněz, ale ponižování a manipulace s bezbrannými oběťmi. Nutí lidi, aby se svlékli. Ostatní rukojmí musejí scénám přihlížet, včetně dětí postižených.

Násilnická úchylnost pachatele postupně graduje, kriminalisté vypátrají, že jde o bývalého vězně, který se zřejmě mstí světu za svoji nepříčetnou matku, která v dětství pokřivila jeho charakter.

Pachatel přestává předstírat, že mu jde o banky, přepadne restauraci a nutí tam syny, aby tloukli své matky. Když jeden odmítne, pachatel ho zastřelí samopalem. Finální scéna se odehrává na dětské zahradní párty, pachatel se zmocní malého chlapce a s nožem na krku ho nutí, aby zastřelil svoji matku, jinak ho podřízne. Zoufalá matka prosí vlastního syna, aby ji zabil, neboť mu chce zachránit život. Vzápětí je pachatel dopaden.

Násilí je zde zobrazováno realisticky, pachatel bije lidi, jsou zde záběry na zakrvácené oběti, na zoufalství matky, která žádá syna, aby ji zabil, na téměř nahé ponížené psychicky trpící přepadené lidi, na agresivní projevy sadistického psychopata, který s všemocnou zbraní v ruce ničí nejen životy a zdraví lidí, ale i jejich psychiku nebo rodinné vazby. Sledování takto vypjatých příběhů, ponořených hluboko do světa patologického násilí, může nepochybně ohrozit psychický a mravní vývoj mladistvých - a vzhledem k době vysílání především dětí.

Pořad obsahuje také vulgarity ako: "Zasranej hajzle, kurva!" "Sráči" atd.

Rada proto v rámci své kompetence dané § 5 písm. a), g) a f) zákona č. 231/2001 Sb., rozhodla dne 26. března 2008 z moci úřední zahájit správní řízení s provozovatelem FTV Prima, spol. s r. o., pro možné porušení § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb., neboť odvysíláním pořadu Myšlenky zločince dne 10. března 2008 od 16:40 hodin na programu Prima televize mohl porušit povinnost nezařazovat do vysílání v době od 6:00 do 22:00 hodin pořady, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých.

Účastníkovi správního řízení bylo doručeno oznámení o zahájení správního řízení s odůvodněním dne 9. dubna 2008. Tímto dnem bylo správní řízení zahájeno. Účastník se ve stanovené lhůtě vyjádřil.

b) Vyjádření účastníka řízení:

Účastník řízení předně uvádí, že má za to, že Správní řízení nemělo být vůbec zahájeno, a že zahájení Správního řízení pro porušení ZPRTV odvysíláním Posuzovaného pořadu není důvodné, a nadto postup RRTV není ani procesně správný.

NEDOSTATEČNÝ popis PŘEDMĚTU ŘÍZENÍ

Popis jakékoli části děje vůbec nic neříká o působení daného konkrétního pořadu na děti čí mládež. RRTV navíc nepopsala, o jaké záběry se přesně jedná a zejména proč a jakým způsobem mohly tyto záběry v kontextu pořadu ohrozit vývoj dítěte nebo mladistvého.

Účastník řízení tak neví, k jakému konkrétně vytýkanému jednání, kterým by mohl porušit příslušné ustanoveni ZPRTV, se dopustil a nemá tak možnost se k omámením o zahájení správního řízení vyjádřit. Účastník namítá, že popis části děje týkající se Posuzovaného pořadu neodpovídá skutečnosti. Scéna, ve které násilník "nutí lidi, aby se svlékli, a následně musí vybraná dvojice kopulovat, například mladý muž a stará žena. Ostatní rukojmí musejí scénám přihlížet, včetně dětí postižených. Násilnická úchylnost pachatele postupně graduje.." není v pořadu v dané podobě obsažena.

Absentuje též scéna, ve které "nutí syny, aby tloukli své matky.. Když jeden odmítne, pachatel ho zastřelí samopalem".

V pořadu je obsažena toliko jedna scéna, ve které syn uhodí matku do tváře, a to jako pouhá černobílá nahrávka z bezpečnostní kamery, přičemž není zřejmé, zda k zastřelení skutečně došlo.

Účastník nesouhlasí s názorem resp. konstatováním, že "násilí je zobrazováno realisticky, pachatel bije lidi, jsou zde záběry na zakrácené oběti.

Násilí je zpravidla zobrazeno jako černobílá nahrávka z bezpečnostní kamery, což nelze považovat za realistické zobrazení. Pořad obsahuje pouze tři krátké záběry, kdy pachatel člověka udeří (nikoli bije) a jeden záběr jedné zakrvácené oběti (nikoli záběry na zakrvácené oběti).

Účastník řízení k tomuto bodu dále uvádí, že RRTV má posuzovat Posuzovaný pořad jako celek, vyplývá přímo ze zákona, neboť podle § 32 odst. 1 písm. g) ZPRTV je provozovatel vysílání povinen nezařazovat v době od 6:00 hodin do 22:00 hodin pořady a upoutávky, které by mohly ohrozit fyzický, psychicky nebo mravní vývoj dětí a mladistvých.

Z dikce uvedeného zákonného ustanovení vyplývá, že v rámci posuzování, zda byl či nebyl spáchán správní delikt, měl správní orgán zvažovat, zda vysílání posuzovaného pořadu jako takového v celku, v jeho vnitřních souvislostech a v kontextu, bylo způsobilé ohrozit zákonem chráněné zájmy, a nestačí pouze uvést, že vyňaté sekvence, slova, jednotlivá jednání, jsou způsobilá ohrozit zákonem chráněné zájmy.

Toto své stanovisko týkající se rozsahu, v jakém má být napadený pořad v rámci správního řízení o udělení pokuty hodnocen, účastník řízení opírá o jazykový a systematický výklad uvedeného zákonného ustanovení ve vazbě na zákonnou dikci ostatních povinností provozovatele, jak jsou uvedeny v § 32 odst. 1 ZPRTV, kde v:

- písm. d) uvedeného ustanovení je stanovena povinnost zajistit, aby vysílané pořady neobsahovaly podprahová sdělení;
- písm. f) uvedeného ustanovení je stanovena povinnost bezdůvodně nezobrazovat osoby umírající nebo vystavené těžkému tělesnému nebo duševnímu utrpení způsobem snižujícím lidskou důstojnost;
- písm. j) uvedeného ustanovení je stanovena povinnost nezařazovat do programů pořady a reklamy, které obsahují vulgarismy a nadávky

a z formulace uvedených zákonných povinností je zřejmé, že zákonodárce rozlišuje mezi tím, kdy má být posuzován pořad (event. upoutávka) jako celek, a kdy je třeba hodnotit jednotlivé odvysílané záběry, děje.

V případě rozhodování o tom, zda byla naplněna skutková podstata správního deliktu podle § 32 odst. 1 písm. g) ZPRTV zákon hovoří o pořadu (event. upoutávce), který by mohl ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých, nikoliv o odvysílaných záběrech, sekvencích, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých.

K uvedenému závěru, který je opřený o jazykový a systematický výklad právní normy, je možné jednoznačně a bez pochybností dospět i na základě logického výkladu uvedené normy.

Při použití zákonitostí formální logiky aplikované na výklad zákonného ustanovení, jak ho ve svých dřívějších rozhodnutích RRTV aplikovala, tedy že není nutné, aby byl pořad posuzován jako celek, dospějeme k absurdnímu závěru, že provozovatel televizního vysílání se dopouští porušení § 32 odst. 1 písm. g) ZPRTV tím, že vysílá denní zpravodajství, dokumenty, politické debaty, filmy, filmové seriály, zábavné soutěže, pokud se v nich objeví záběr osoby, která jiné osobě ubližuje, záběry z válečných operací, záběry verbální a neverbální agrese v televizních diskusích, záběr nahé osoby, záběr kouřícího člověka, atp.

Takové vytržení jednotlivých záběrů z kontextu celého pořadu a jejich sankcionování ale jistě nebylo záměrem zákonodárce.

ABSENCE UPOZORNĚNÍ — VĚCNĚ A ČASOVĚ SOUVISEJÍCÍHO

Účastník řízení dále uvádí, že nebyla splněna zákonná podmínka nezbytná pro to, aby mohlo být Správní řízení řádně zahájeno, a tím, že RRTV neupozornila účastníka řízení na porušení povinnosti a

nestanovila mu lhůtu k nápravě ve smyslu § 59 odst. 1 ZPRTV, postupovala RRTV v rozporu se zákonem. Účastník řízení má za to, že jde o procesně nesprávný postup.

§ 59 odst. 1 ZPRTV zní: Jestliže provozovatel vysílání a provozovatel převzatého vysílání porušuje povinnosti stanovené tímto zákonem nebo podmínky udělené licence, upozorní jej Rada na porušení tohoto zákona a stanoví mu lhůtu k nápravě.

Jazykovým výkladem citovaného zákonného ustanovení je možné dospět k jednoznačnému závěru, že RRTV je povinna toto zákonné ustanovení naplnit vždy, když má důvodně za to, že provozovatel televizního vysílání porušuje některou ze svých zákonných povinností stanovených mu ZPRTV. Teprve v případě, že by provozovatel televizního vysílání výzvu nerespektoval, a opakovaně (např. v repríze, záznamech, sestřizích, upoutávkách atd.) závadné upoutávky či pořady odvysílal, je RRTV oprávněna přistoupit ke správnímu řízení, a v rámci takového řízení konstatovat porušení zákonné povinnosti, je-li porušení shledáno, a případně uložit sankci.

Takové závěry stran výkladu citované právní normy uvádí také odborná literatura.

Např. podle komentáře k § 59 odst. 1 ZPRTV (Komentář, Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání a předpisy související, Chaloupková, Holý, C.H.BECK, Praha 2004), cit.: nepostačí pouhé konstatován že jde např. o porušení povinnosti v souvislosti s vysíláním reklam.

Tzn. že v upozornění musí být skutkově vymezeno porušení povinností, aby bylo zřejmé, o porušení jaké povinnosti se jedná.

Účastník řízení uvádí, že RRTV nikdy z důvodu odvysílání Posuzovaného pořadu upozornění ve smyslu § 59 odst. 1 ZPRTV vůči účastníkovi řízení nevydala, a proto je nesprávným úředním postupem, když RRTV zahájila Správní řízení, neboť pro to nebyly naplněny zákonné podmínky.

Účastníkovi řízení je známa argumentace RRTV, že pro naplnění podmínek § 59 odst. 1 ZPRTV postačí, pokud RRTV vůči provozovateli televizního vysílání vydá pouze jedno upozornění na porušení jeho zákonné povinnosti podle konkrétního zákonného ustanovení (v daném případě podle § 32 odst. 1 písm. g) ZPRTV), a na základě tohoto upozornění že může RRTV již kdykoliv v budoucnu uložit provozovateli televizního vysílání sankci, avšak účastník řízení s takovým výkladem zákonného ustanovení zásadně nesouhlasí.

Nejenže takový výklad zákona, jak ho provádí a aplikuje RRTV, je v rozporu s jazykovým výkladem zákona, ale takový výklad je také v rozporu se zásadou zákonnosti a předvídatelnosti rozhodnutí, když provozovatel televizního vysílání nejen, že není povinen ale není ani schopen předjímat stanovisko RRTV, kolektivního orgánu, k otázkám obecné a právně neurčité povahy jako jsou otázky týkající vlivu odvysílaných pořadů a upoutávek na možné ohrožení mravního, fyzického a psychického vývoje dětí a mladistvých. Takový výklad je v neposlední řadě také v rozporu se soudní rozhodovací praxí.

K této otázce se vyjadřoval Městský soud v Praze např. ve svém rozsudku vydaném dne 2. května 2006 pod č.j. 8 Ca 2/2006-57 takto, cit.: nelze mít za to, že byl-li provozovatel vysílání kdykoliv v minulosti upozorněn (i třeba formou uložení pokuty) na jednání porušující § 32 odst. 1 písm. g) zákona o vysílání, je takové upozornění časově neomezené a vztahuje se na jakékoli jednání porušující citovanou normu kdykoliv v budoucnosti. ... Mezi aktuálním uložením pokuty a dřívějším upozorněním musí existovat časová a věcná souvislost ...

Pokud by se účastník řízení měl vyjádřit k postupu RRTV pohledem citovaného rozsudku Městského soudu v Praze, byť má za to, že § 59 odst. 1 ZPRTV musí být naplněno pro každý jednotlivý případ, pak uvádí, že RRTV nevydala vůči účastníkovi řízení upozornění ve smyslu § 59 odst. 1 ZPRTV, které by časově a věcně souviselo s Posuzovaným pořadem, a nedošlo tak k naplnění zákonných podmínek pro zahájení Správního řízení.

NESOUHLAS S POSTUPEM V ROZPORU S UST. § 36 ODST. 3 SPRÁVNÍHO ŘÁDU

Účastník řízení má za to, že v rámci Správního řízení je nezbytné aplikovat § 36 odst. 3 správního řádu, podle kterého, nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.

Účastník řízení tímto sděluje RRTV, že se nevzdává svého práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.

Smyslem uvedeného zákonného ustanovení je naplnění jednoho ze základních procesních práv správního řízení - práva na spravedlivý proces, vyplývajícího z článku 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, podle kterého každý má právo, aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům.

Účastník řízení k tomuto bodu uvádí, že poučení, které RRTV uvádí v Oznámení o zahájení správního řízení, cit.: V případě, že podkladem pro rozhodnutí Rady bude pouze analýza Rady a Vaše vyjádření, jako účastníka řízeni, bude mít Rada po uplynutí lhůty níže stanovené za to, že dokazování je doručením Vašeho vyjádření ukončeno a účastník řízení byl tímto seznámen i s podkladem rozhodnutí., je v rozporu s výše citovaným zákonným ustanovením.

Je totiž pouze na uvážení RRTV jako správního orgánu, jaké podklady k rozhodnutí v rámci Správního řízení zajistí a použije, a účastník řízení nemůže před ukončením shromaďování důkazů předvídat, jaké důkazy RRTV pro své rozhodnutí použije.

V okamžiku vydání Oznámení o zahájení řízení nemůže dokonce ani RRTV sama předvídat, zda podkladem pro její rozhodnutí bude pouze analýza Rady a vyjádření účastníka řízení, neboť se s ohledem na zásadu materiální pravdy, která je zakotvena v § 3 správního řádu, dá očekávat, že Rada na základě vyjádření účastníka řízení provede další důkazy.

Účastník řízení má za to, že není v souladu se zákonem, aby správní orgán při zahájení Správního řízení předjímal, které důkazy budou provedeny, a dále má za to, že správní orgán je povinen po skončení dokazování aktivním způsobem (písemnou výzvou) vyzvat účastníka řízení, aby se vyjádřil k podkladům k rozhodnutí.

RRTV v oznámení o zahájení správního řízení uvedla, že podkladem pro rozhodnutí bude nejméně analýza Úřadu RRTV a vyjádření Účastníka řízení.

V souladu s § 36 odst. 3 správního řádu před vydáním rozhodnutí ve věci, musí být účastníku řízení dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Proto se Účastník řízení vyjádří k věci poté, kdy mu bude dána možnost nahlédnout do spisu a prostudovat si analýzu Úřadu RRTV.

POSTUP ÚČASTNÍKA ŘÍZENÍ PO DORUČENÍ OZNÁMENÍ O ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ

Účastník řízení v rámci tohoto stanoviska pro úplnost uvádí, že poté, co mu bylo doručeno Oznámení o zahájení řízení ode dne 29. března 2008 stáhl z programu vysílání Prima TV další části seriálu Myšlenky zločince, jehož jedním z dílů je také Posuzovaný pořad.

Na základě předchozích zkušeností se správními a soudními řízeními s RRTV — (například ve věcech pořadů z cyklu Vyvolení) účastník předpokládá, že řízení ve věci pořadu ze série Myšlenky zločince může trvat i několik let.

Přestože účastník řízení je přesvědčen, že se nedopustil žádného porušení zákona, další díly seriálu Myšlenky zločince stáhl, neboť není jeho úmyslem ohrožovat fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistých v případě, že by bylo rozhodnuto o tom, že daný pořad je v rozporu s ustanovením 32 odst. 1 písm. g) ZPRTV.

Účastník řízení tak na Oznámení o zahájení řízení reagoval jako by se jednalo o upozornění na porušení zákona ve smyslu § 59 odst. 1 ZPRTV, a má tak za to, že pokračování ve správním řízení je, také z tohoto důvodu, neopodstatněné.

NUTNOST VÉST O JEDNOM SKUTKU JEDNO SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ A DODRŽET ZÁKONNOU HRANICI TRESTU, NÁVRH NA SPOJENÍ ŘÍZENÍ

RRTV se v řízení o uložení sankce musí zabývat otázkou naplnění skutkové podstaty deliktu tak, jak je definována v části ZPRTV týkající se sankcí, tzn. v daném případě ustanovením § 60 odst. 3 písm. d) ZPRTV.

Navrhujeme, aby byla předmětná správní řízení spojena se všemi ostatními správními řízeními týkajícími se možného porušení skutkové podstaty dle ustanovení § 60 odst. 3 písm. d) ZPRTV, o nichž RRTV v době zasedání, na kterém rozhodla o zahájení tohoto správního řízení, věděla, neboť by v opačném případě mohlo hypoteticky i reálně dojit k uložení neadekvátní sankce, dokonce i nad zákonnou hranicí. Skutková podstata dle ustanovení § 60 odst. 3 písm. d) ZPRTV zní:

Pokutu od 20 000 Kč do 10 000 000 Kč uloží Rada provozovateli vysílání a provozovateli převzatého vysílání, pokud.......

d) zařazuje do vysílání od 06.00 hodin do 22.00 hodin pořady a upoutávky, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých,

Předmětná skutková podstata výslovně předpokládá mnohost dílčích útoků na zákonem chráněný zájem ("zařazuje" "pořady", "mohly'). Jazykový výklad skutkové podstaty deliktu nutně vede k závěru, že RRTV musí učinit předmětem řízení všechna dílčí jednáni, která zjistila, jako celek v určitém období. K tomu samému závěru vedou bez obledu na jazykové vyjádění předmětně skutkové nadataty i nadataty nadataty i nadataty i nadataty i nadataty i nadataty nad

K tomu samému závěru vedou bez ohledu na jazykové vyjádření předmětné skutkové podstaty i právně teoretické úvahy týkající se maximálně přípustné výše trestu (dokonce I pokud by se mělo jednat o "úhrnný" či "souhrnný" trest za více skutků). Jak již judikoval Městský soud v Praze, zákonná hranice pro výši trestu nemůže být překročena ani hypoteticky.

II.

Rada má za prokázané, že k odvysílání pořadu Myšlenky zločince došlo dne 10. března 2008 od 16:40 hodin na programu Prima televize. Stejně tak má za nesporné, že scény, které označila za způsobilé ohrozit fyzický, psychický nebo morální vývoj dětí jsou v pořadu obsaženy.

S námitkami a návrhy účastníka se Rada vypořádala následovně:

NEDOSTATEČNÝ POPIS PŘEDMĚTU ŘÍZENÍ

Rada dostatečně v oznámení o zahájení správního řízení skutek vymezila. Dle § 46 Správního řádu musí oznámení o zahájení správního řízení obsahovat označení správního orgánu, předmět řízení, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby.

Rada má za to, že své zákonné povinnosti předmětním oznámením dostála a dostatečně vymezila předmět řízení a to časově i obsahově. Je nepochybné, pro jaký skutek bylo řízení zahájeno.

ABSENCE UPOZORNĚNÍ — VĚCNĚ A ČASOVĚ SOUVISEJÍCÍHO

Podle § 59 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb. jestliže provozovatel vysílání porušuje povinnosti stanovené tímto zákonem nebo podmínky udělené licence, upozorní jej Rada na porušení tohoto zákona a stanoví mu lhůtu k nápravě. Podle § 59 odst. 3 zákona o rozhlasovém a televizním vysílání, dojde-li k nápravě ve stanovené lhůtě, Rada sankci neuloží.

V souladu s judikaturou (rozsudek ze dne 7.6. 2002, č.j. 28 Ca 81/2001-28), se Rada neztotožňuje s názorem provozovatele, že měla být po odvysílání předmětného pořadu nejprve upozorněna na porušení zákona č. 231/2001 Sb.

Také dle názoru Městského soudu v Praze (viz. rozhodnutí 8 Ca 363/2007-57) taková interpretace § 59 tohoto zákona by skutečně vedla k absurdní situaci, že by u jednorázových deliktů, které spočívají v porušení konkrétního zákonem chráněného zájmu odvysíláním konkrétního pořadu či jiného prvku ve vysílání, nebylo možné za spáchání takového deliktu provozovatele vysílání postihnout, pokud by takový pořad již nebyl reprizován. V takovém případě by ovšem příslušná ochranná ustanovení zákona vymezující podmínky pro obsah vysílání nemohla vůbec plnit svou funkci, neboť s jejich porušením by nebylo pro provozovatele vysílání spojeno žádné riziko sankce.

Rada v souladu s judikovaným názorem soudu má za to, že k naplnění účelu ustanovení § 59 zákona č. 231/2001 Sb. plně postačí, pokud byl provozovatel na porušení předmětné povinnosti vymezené tímto zákonem již upozorněn, ať již při prvním porušení této povinnosti postupem podle § 59 zákona č. 231/2001 Sb. nebo v následných případech již zahájením řízení o uložení pokuty.

NESOUHLAS S POSTUPEM V ROZPORU S UST. 36 ODST. 3 SPRÁVNÍHO ŘÁDU

K dané otázce se již také vyjádřil Městský soud v Praze a to následovně (viz. rozhodnutí 8 Ca 363/2007-57): "Pokud jde o povinnost Rady vyplývající z § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., jestli je ze správního spisu zcela zřejmé, že Rada provozovatele řádně vyrozuměla o zahájení správního řízení, přičemž byla žalobkyně současně poučena o svém základním účastenském právu vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, a když kromě vyjádření k zahájenému správnímu řízení další podklady shromážděny nebyly, nerespektování přísl. ustanovení správního řádu nemá v dané věci za následek nezákonnost předmětného rozhodnutí.

POSTUP ÚČASTNÍKA ŘÍZENÍ PO DORUČENÍ OZNÁMENÍ O ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ

Rada bere v úvahu to, že provozovatel ukončil vysílání předmětného pořadu po skončení II. série seriálu dne 4. dubna 2008. Naproti tomu je třeba zdůraznit, že k ukončení vysílání seriálu došlo po ukončení kompletní série. To, že provozovatel, nezahájil vysílání další řady, nemuselo s vedením správního řízení nikterak souviset. Není v možnostech Rady zjistit a prokázat skutečný důvod ukončení vysílání seriálu.

NUTNOST VÉST O JEDNOM SKUTKU JEDNO SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ A DODRŽET ZÁKONNOU HRANICI TRESTU, NÁVRH NA SPOJENÍ ŘÍZENÍ

Je na správním uvážení orgánu, který řízení vede, jestli spojí řízení o skutcích, které mají věcnou nebo časovou souvislost. Rada zahájila správní řízení za odvysílání vícerých částí série Myšlenky zločince, a to na různých zasedáních. Z tohoto důvodu plynou u jednotlivých pořadů různé lhůty a nebylo by v souladu se zásadou rychlosti a hospodárnosti správního řízení, kdyby se Rada rozhodla pro spojení těchto správních řízení.

Nemají časovou souvislost.

Co se týče spojení víc řízení pro porušení § 32 odst. 1 písm. g) ZPRTV, kterými se zabývá Rada na jednom zasedání, tu má Rada za to, že nejde o věcnou souvislost mezi řízeními, tyto byly zahájeny pro jiné skutky, které se sebou nijak nesouvisí.

III.

Rada ve správním řízení hodnotila, zda pořad Myšlenky zločince **odvysílaný** dne 10. března 2008 od 16:40 hodin na programu Prima televize, mohl ohrozit psychický, fyzický nebo mravní vývoj dětí či mladistvých.

(a)

Rada provedla důkaz obrazově zvukovým záznamem a shodla se, že pořad obsahuje scény, které můžou na dětského diváka působit děsivě a hrozivě, vyvolávajíc v něm pocit strachu a tím působit zejména na jeho psychický vývoj. Případně, při přísunu obrazů s podobnou tematikou ho citově a morálně otupit. Pořad také obsahuje explicitní záběry násilí, které mohou působit na psychický a morální vývoj dětí a mladistvých.

Setrvala na svém stanovisku, že problémové části pořadu jsou následující:

- Sexuálního násilník nutí lidi, aby se svlékli. Ostatní rukojmí musejí scénám přihlížet, včetně dětí postižených.
- Pachatel přepadne restauraci a nutí tam syny, aby tloukli své matky. Když jeden odmítne, pachatel ho zastřelí samopalem.
- Finální scéna se odehrává na dětské zahradní párty, pachatel se zmocní malého chlapce a s nožem na krku ho nutí, aby zastřelil svoji matku, jinak ho podřízne. Zoufalá matka prosí vlastního syna, aby ji zabil, neboť mu chce zachránit život. Vzápětí je pachatel dopaden.

Násilí je zde zobrazováno realisticky, pachatel bije lidi, jsou zde záběry na zakrvácené oběti, na zoufalství matky, která žádá syna, aby ji zabil, na téměř nahé ponížené psychicky trpící přepadené lidi, na agresivní projevy sadistického psychopata, který s všemocnou zbraní v ruce ničí nejen životy a zdraví lidí, ale i jejich psychiku nebo rodinné vazby.

Celý pořad je natočen způsobem, který prezentuje násilí velice realistickým a naturalistickým způsobem. Pořad obsahuje scény, které ukazují zločin z té nejhorší stránky a prezentuje ho, jako by byl přirozenou součástí běžného života.

Rada vzala ve zřetel, že děti především s ohledem na jejich věk, ale i s ohledem na řadu dalších okolností se nemusí s obsahem pořadu vypořádat ve vztahu k jeho celku. Pořad byl odvysílán v odpoledních hodinách, kdy lze předpokládat přítomnost dětí a mladistvých u televizních obrazovek ve zvýšené míře.

Výše popsané scény by mohly děti psychicky traumatizovat nebo přispívat ke snížení prahu jejich citlivosti při vnímání násilí.

Celý děj pořadu může v divákovi (a to zejména u diváků nezletilých) navozovat i pocity strachu, úzkosti či naopak agresivity vhodné k napodobení, a tím ohrozit zejména jejich psychický a morální vývoj.

(b)

Pro argumentativnost a zřetelnost své správní úvahy se Rada rozhodla definovat pojmy, jichž zákon č. 231/2001 Sb. ve vztahu ke správnímu řízení užívá:

Čl. 7 odst. 2) Evropské úmluvy o přeshraniční televizi uvádí:

Všechny části programů, které by mohly poškozovat fyzický, psychický či morální vývoj dětí a dospívajících, nesmějí být zařazovány do vysílání v čase, kdy je pravděpodobné, že by je tyto osoby mohly sledovat. Tato podmínka je přímo aplikovaná právě v ustanovení § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb.

V prvé řadě se Rada rozhodla definovat pojem děti a mladiství, přestože se na první pohled jedná o terminologii obecně známou.

Dítětem se dle čl. 1 Úmluvy o právech dítěte (dále jen Úmluva) rozumí každá lidská bytost mladší osmnácti let, pokud podle právního řádu, jenž se na dítě vztahuje, není zletilosti dosaženo dříve.

Dle čl. 3 Úmluvy musí být zájem dítěte předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy nebo, správními orgány nebo zákonodárnými orgány. Čl. 17 pak upravuje důležitou funkci hromadných sdělovacích prostředků (...) a za tímto účelem státy, které jsou smluvní stranou Úmluvy, povzbuzují tvorbu odpovídajících zásad ochrany dítěte před informacemi a materiály škodlivými pro jeho blaho, majíce na mysli ustanovení čl. 13 a 18 Úmluvy.

Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině pak rozlišuje dítě zletilé a nezletilé. Dle ustanovení § 8 odst. 2 občanského zákoníku se zletilosti nabývá dovršením osmnáctého roku. Před dosažením tohoto věku se zletilostí nabývá jen uzavřením manželství. Takto nabytá zletilost se neztrácí ani zánikem manželství ani prohlášením manželství za neplatné.

Za mladistvého se dle ustanovení § 74 trestního zákona považuje osoba, která v době spáchání trestného činu dovršila patnáctý rok a nepřekročila osmnáctý rok svého věku.

Rada tedy má za to, že v souladu s její povinností dohlížet na dodržování zákonů v oblasti vysílání je také dohlížet v oblasti vysílání na zájmy a blaho dětí tak, jak vychází především z Úmluvy. Další, v právním řádu užívaný, pojem dětí a mladistvých je pak již podskupinou této definice a nepřekračuje její věkové hranice.

Rada tedy tvrdí, že § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb. rozumí pod pojmem děti a mladiství všechny osoby ve věku do osmnácti let bez dalšího přesnějšího vymezení. (dále jen dítě).

Rada se dále zabývala pojmy ohrožení fyzického, psychického nebo mravního vývoje. Rada se domnívá, že není nutné polemizovat nad obsahem slova vývoj, jakož i pojmu fyzický, nebo-li tělesný a pojmu psychický, nebo-li duševní, neboť se dle jejího názoru jedná o pojmy obecně známé.

V případě pojmu morální vychází Rada z morálky, tedy sféry lidského jednání a chování pozorovatelné z hlediska etických hodnot; morální pak chápe jako soubor pravidel morálky, jimiž se řídí jednání lidí v určité společnosti. V této souvislosti považuje Rada za vhodné zmínit také pojem dobré mravy - měřítko hodnocení konkrétních situací, odpovídajícím obecně uznávaným pravidlům slušnosti v souladu s obecnými morálními zásadami demokratické společnosti.

Možné ohrožení pak Rada vykládá jako případnou, možnou odchylku z normálního (obvyklého běžného, průměrného) vývoje jedince v důsledku shlédnutí pořadu nebo upoutávky v televizním vysílání, které ale fakticky nemusí dojít (může jí být včasným zásahem, např. dalších osob, zabráněno).

Rada má za to, že je její povinností dohlížet, aby konkrétním pořadem nebo upoutávkou nemohla být způsobená odchylka od jedinečného vývoje osobnosti dítěte, a to jednotlivě nebo současně ve všech součástech jeho vývoje, tedy (buď jenom) tělesné, (a/nebo jenom) duševní, jakož (také současně nebo jenom) i v jeho normách chování.

Rada konstatuje, že pořad Myšlenky zločince **odvysílaný** dne 10. března 2008 od 16:40 hodin, na programu Prima televize, naplňuje znaky porušení § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb., přičemž pro naplnění skutkové podstaty porušení zákona jsou dle názoru Rady nezbytné tyto atributy:

- pořad byl zařazen do vysílání mezi 6:00 a 22:00 hod.
- pořad může ohrozit ..., postačuje tedy možnost, k faktickému ohrožení nemusí dojít
- pořad může ohrozit fyzický, psychický nebo morální vývoj pro porušení tohoto ustanovení postačuje jedna z komponent vývoje dítěte.

Pořad může ohrozit ... vývoj dětí a mladistvých — zákon nespecifikuje blíže věk této skupiny diváků. Rada považuje za děti a mladistvé všechny osoby ve věku do 18 let. Za zvláště nebezpečný považuje Rada tento pořad právě pro děti ve věku do cca 10 let.

V daném případě má Rada za to, že pořad je způsobilý ohrozit zejména psychický (traumatizovat děti a mladistvé), případně morální vývoj.

Rada má za to, že v odůvodnění zřetelně vysvětlila všechny úvahy, kterými při posuzování pořadu byla vedena. Má za to, že je zcela v souladu s platnou právní úpravou, když k hodnocení možného ohrožení dětí přistoupila z pohledu rodičů a veřejnosti.

٧.

V souladu s § 60 odst. 3 písm. d) zákona č. 231/2001 Sb., Rada uloží pokutu ve výši od 20 000 Kč do 10 000 000 Kč, pokud provozovatel zařazuje do vysílání od 06.00 hodin do 22.00 hodin pořady a upoutávky, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých.

Rada dospěla k závěru, že jsou dány všechny zákonné podmínky pro uplatnění sankce v mezích zákona č. 231/2001 Sb. a rozhodla dle *§ 60 odst. 3 písm. d)* zákona č. 231/2001 Sb., o uložení pokuty ve výši **400 000,- Kč.**

Rada byla omezena horní a dolní hranicí stanovenou zákonem a při stanovení výše pokuty byla vedena následujícími úvahami:

- Program Prima je plnoformátovým programem obsahující pořady různého zaměření a témat, zejména pořady zpravodajské, filmové, dokumentární, hudební a vzdělávací, který není zaměřen pouze na určitou skupinu obyvatel se shodnými zájmy. Je tedy snahou provozovatele "přilákat" k obrazovkám maximální počet diváků.
- Účastník provozuje celoplošné vysílání, tj. jeho vysílání může ve vymezeném územním rozsahu přijímat alespoň 70% obyvatel České republiky. Jedná se o provozovatele televizního vysílání s velmi vysokým podílem sledovanosti na mediálním trhu, a to na jejích nejvyšších příčkách.
- Rada považuje porušování povinnosti stanovené v ustanovení § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb. vždy za závažné. Současně však zohledňuje, jaké konkrétní scény pořad obsahuje. Rada výše zmíněnému pořadu vytýká záběry, které zobrazují násilí velice realisticky a naturalisticky, přičemž pocit děsu a strachu umocňuje celá atmosféra pořadu, které přináší divákovi pohled do světa těžkého násilí takým způsobem, který by s vysokou pravděpodobností mohl ohrozit vývoj dětí a mladistvých.
- Rada zohlednila při stanovení výše pokuty také míru zavinění. Je jisté, že obsah pořadu Myšlenky zločince účastník sám nemohl ovlivnit, nicméně bylo na jeho rozhodnutí, resp. jeho vůli tento pořad do vysílání zařadit tak, aby nedošlo k porušení povinností stanovených zákonem č. 231/2001 Sb.
- Za přitěžující považuje Rada také čas, ve kterém byl pořad do vysílání zařazen. V čase od 16.40 hodin, kdy byl pořad zařazen, Rada předpokládá zvýšený výskyt dětí a mladistvých při televizních obrazovkách a to bez přítomnosti korektivního prvku rodičů.
- Rada rozhodla o výši pokuty také s ohledem na skutečnost, že účastník již povinnost danou §

32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb. porušil opakovaně, byl na její porušení upozorněn a byl již také sankcionován. Přesto nesjednal nápravu a povinnost porušil opětovně.

Konkrétní porušení- příklad:

Upozornění:

2006/894/jan/FTV – za odvysílání pořadu Extra, resp. reportáže o malíři malujícím penisem, dne 8. srpna 2006 od 19.15 hod.

Pokuty (rok 2007):

2006/363/kov/FTV - za odvysílání pořadu ze série VyVolení dne 15.3.2006 od 18.34 hod. pokuta 250 000 Kč (probíhá řízení o kasační stížnosti provozovatele)

2006/888/jan/FTV – za odvysílání pořadu Extra, resp. reportáže o erotickém modelingu, dne 29. května 2006 od 19.15 hod. pokuta 50 000 Kč (probíhá řízení o kasační stížnosti provozovatele)

2006/893/jan/FTV – za odvysílání pořadu Extra, resp. reportáže o sadomasochistickém salónu, dne 22. července 2006 od 19.15 hod. pokuta 50 000 Kč (probíhá řízení o kasační stížnosti provozovatele)

2006/696/kov/FTV – za odvysílání pořadu Vyvolení dne 25. března 2006 od 12.23 hod. pokuta 200 000 Kč (probíhá řízení o kasační stížnosti provozovatele)

2006/920/dzu/FTV – za odvysílání pořadu Vyvolení dne 12. dubna 2006 od 18.31 hod. pokuta 100 000 Kč (probíhá řízení o kasační stížnosti provozovatele)

2006/922/dzu/FTV – za odvysílání pořadu Vyvolení dne 13. dubna 2006 od 21.14 hod. pokuta 100 000 Kč (probíhá řízení o kasační stížnosti provozovatele)

2006/921/dzu/FTV – za odvysílání pořadu Vyvolení dne 12. dubna 2006 od 20.51 hod. pokuta 100 000 Kč (probíhá řízení o kasační stížnosti provozovatele)

2006/323/dzu/FTV – za odvysílání pořadu Top 10, resp. reportáž o skupině Jackass Praha, dne 23. ledna 2007 od 21.15 hod. pokuta 3 000 000 Kč (proti rozhodnutí byla podána žaloba)

 Finanční prospěch v konkrétní výši nelze prokázat důkazními prostředky Radě dostupnými, proto tato skutečnost neměla na stanovení výše pokuty vliv.

Rada na základě shromážděných podkladů dospěla k závěru, že společnost FTV Prima, spol. s r.o. výše uvedeným jednáním porušila svou povinnost podle § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb., čímž se dopustila správního deliktu podle § 60 odst. 3 písm. d) zákona č. 231/2001 Sb., za který lze uložit pokutu ve výši od 20 000 Kč do 10 000 000 Kč. Za spáchání tohoto správního deliktu uložila Rada pokutu 400 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí v souladu s ustanovením § 66 zákona č. 231/2001 Sb., lze podat žalobu k Městskému soudu v Praze ve lhůtě dvou měsíců od doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí. Podání žaloby má odkladný účinek.

V Praze dne 17. června 2008

Ing. Václav Žák předseda Rady ogazhlasové a televizní vysílání

Vypraveno dne:

19-08-2008